

Belgische greenkeepers moeten werken aan hun stikstofverslaving

Interview met Marc Vandevijvere, hoofdgreenkeeper op Millennium Golf in Paal Beringen, België

Wat gebeurt er als je als Nederlander op bezoek gaat bij onze zuiderburen. Juist: je gaat zaken vergelijken. Wat doen Belgische greenkeepers duidelijk anders als dan Nederlandse greenkeepers? Het aardige is dat de overeenkomsten duidelijk groter zijn als dan de verschillen. Een interview met Marc Vandevijvere, sinds een half jaar hoofdgreenkeeper op de relatief nieuwe Millennium Golf.

Auteur: Hein van Iersel

Vandevijvere is nog maar kort in dienst bij Millennium Golf, maar heeft al een schat aan ervaring in golf en greenkeeping. Hiervoor heeft gewerkt bij Flanders-Nippon in Hasselt van 2005 tot 2008 en bij Edegem van 2002 tot 2005. Daarvoor was hij als greenkeeper in dienst bij de Nederlandse aannemer AHA de Man. Vandevijvere: "Ik heb voor De Man nog Millennium mogen aanleggen, naar een ontwerp van Bruno Steensels. En omdat ik van mening ben dat dit één van de mooiste ontwerpen van Steensels is hoefde ik niet lang na te denken toen ik op deze baan gevraagd werd als hoofdgreenkeeper.

Millennium draagt meteen al bij aankomst de karaktertrekken van een echte Steensels baan: Grote waterpartijen met houten keerwanden. Vandevijvere: "Deze baan heeft veel water, maar dat kost ook veel werk. Wij zijn nu

bezig met het versterken van alle keerwanden met extra steunpalen. De keerwand voor het clubhuis hebben we vervangen door zware ijzeren schanskorven die gevuld zijn met vele tonnen grauwacke natuursteen. Dat hebben we afgelopen winter gedaan. Dat was echt afzien."

Meer uit te halen

Niet alleen het vooruitzicht om weer terug te keren en te werken op een baan die hij zelf mee had aangelegd deed Vandevijvere besluiten bij Millennium Golf te gaan werken. Vandevijvere was er ook van overtuigd dat er meer te halen was uit deze baan. Gelukkig kende hij een deel van de problemen nog uit de aanlegperiode.

"Tijdens de aanleg bleek op een plek in de baan een anderhalve meter dik pakket turf te zitten, dat eerst verwijderd moest worden. Daardoor moest er op andere plekken in de aanpak

Millennium Golf

bezuinigd worden en is besloten de hoogte in de baan met 20 procent af te vlakken." Volgens Vandevijvere ontstond daaruit het probleem dat water niet snel genoeg naar de

catch bassins liepen. Catch bassins werden toen net toegepast op golfbanen in Nederland en België en met name op de banen van Steensels en de Man die deze manier van afwateren zo ongeveer hebben geïntroduceerd in onze regio. Vandevijvere: "Omdat deze manier van afwateren nog zo nieuw was wisten we nog niet dat rondom de afwateringsputjes aanvullend nog een ringdrainage aangelegd moest worden. Deze knelpunten gaan we nu aanpassen."

"Veel stikstof kan werken als je dat maar combineert met een overvloed aan fungiciden"

Verslaving

Niet alleen wateroverlast zorgt voor problemen bij het onderhoud van deze baan. Ook wat Vandevijvere omschrijft als een verslaving aan stikstof is een belangrijk aandachtspunt: "Toen ik hier kwam kregen de greens jaarlijks 420 kg pure stikstof geserveerd." Volgens Vandevijvere is dat een receptuur die de in België dominante golfbaanconsultant op veel banen voorschrijft: "Veel stikstof kan werken als je dat maar combineert met een overvloed aan fungiciden. Op die manier kun je met een green die volledig uit straatgras bestaat een perfect speloppervlak creëren met een stimprate van meer dan 3 meter."

Vandevijvere vervolgt: "België heeft wellicht de naam dat zij meer spuiten dan jullie in Nederland, maar feitelijk zijn er bij ons minder producten toegelaten dan bij jullie. Officieel mogen wij alleen ChipcoGreen en Insignia gebruiken. In Nederland hebben jullie drie officieel toegelaten fungiciden."

Tussen de regels door geeft Vandevijvere overigens wel toe dat in België inderdaad fors gespoten wordt en dat de controles minimaal zijn. Zelf is hij van mening dat dit niet lang zo door zal gaan. Hij is van mening dat je je als greenkeeper beter nu al kunt voorbereiden op de situatie met minder middelen en meer controles. Voor Millennium betekent dat in ieder geval een forse verlaging van de jaarlijkse stikstofgift van 420 kg naar 180 kg.

Vloeibaar

Een 130 kg wordt overwegend toegediend in de vorm van een vloeibare DCM-meststof met de naam Liquid Green. In het voorjaar wordt daarnaast nog een keer een granulaire meststof toegediend. Ook deze meststof is van DCM. Om de omzetting van de 3 tot 4 cm dikke viltlaag te stimuleren brengen de greenkeepers dit jaar ook Antagon in de green. Dit is een bacteriepreparaat dat het bodemleven moet stimuleren en viltafbraak moet bevorderen.

Ik discussieer met Vandevijvere over het bodemleven en vraag hem of het op zijn relatief zure greens met een Ph tussen de 4,2 en 4,7 niet lastig is om een gezond bodemleven op de been te houden.

Vandevijvere betwijfelt dat: "Ik houd graag vast aan de zure omgeving, omdat straatgras dat niet prettig vindt en mijn roodzwenk- en struisgras daar goed onder gedijen." De greens zijn met name zo zuur omdat in de aanlegperiode redelijk veel heidecompost door de toplaag is gemengd. Waarschijnlijk tegen de 30 procent waar andere golfbanen maximaal 20 procent toevoegen en vaak zelfs niet meer dan 10 procent.

minder stikstof en verdere beheersmaatregelen het percentage straatgras af kan laten nemen ten gunste van met name de struisgrassen. Roodzwenk heeft - volgens Vandevijvere - minder kans: "Daarvoor maaien wij met 4 mm door het jaar heen te kort. Alleen tijdens de clubkampioenschappen gaan we tijdelijk iets lager maaien."

Uren

Vandevijvere was één van de greenkeepers die via internet reageerde op het interview met Alexander Broekman in de laatste uitgave van Greenkeeper: "Je kunt als hoofdgreenkeeper niet verwachten dat jouw greenkeepers net zo veel uren werken als dat je dat zelf doet." Zelf is hij naar eigen zeggen vaak twaalf uur per dag aanwezig op de baan. Over zijn huidige team is hij op dit moment tevreden. "Ik had het geluk dat mijn tweede man in Hasselt niet meer tevreden was in zijn Baan en graag op Millennium wilde komen werken. Dus samen met Danny Wils en Rudi Hermans is er meer dan 50 jaar ervaring aanwezig. Maar eerder hadden drie medewerkers afscheid genomen." Als hoofdgreenkeeper neemt Vandevijvere

Millennium heeft op de greens op dit moment naar eigen zeggen 20 procent straatgras, maar tussen de greens bestaan enorme verschillen. De oefengreen bij het clubhuis zit dicht bij de 70 procent straatgras dan bij de 20 procent. Vandevijvere hoopt dat hij met zijn regie van

zijn taak meer dan serieus. Recentelijk heeft hij golfarchitect Steensels op bezoek gehad om de grenzen tussen semi-rough, fairway en hard rough weer eens duidelijk na te lopen. Vandevijvere: "Het is moeilijk om die discipline vast te houden. In no-time zijn de contouren

Vijverrand

Verzakte keerwanden

van de fairway weer veranderd. Heel veel medewerkers hebben daar geen gevoel voor en het is frustrerend om dat keer op keer weer te moeten uitleggen.

“Een fors aantal bomen heeft duidelijk nog last van opstartproblemen en is in matige conditie”

Bomen

Een ander opvallend kenmerk van Millennium Golf is de overmaat aan bomen en volgens Vandevijvere worden op dit moment nog steeds bomen bij geplant. De Engelse golfarchitecten wijsheid ‘Golf and trees don’t mix’ wordt hier overduidelijk niet aangehangen. Een fors aantal bomen heeft duidelijk nog last van opstartproblemen en is in matige conditie. Volgens Vandevijvere zijn dat met name de bomen die recentelijk zijn aangeplant. Een oprijlaan met moeraseden (Quercus palustris) is om die reden vorig jaar geploft en van een aantal bodemverbeteringsmiddelen en groeistimulansen voorzien. Zo te zien is de speciale afdeling van DCM die dit werk uitgevoerd is succesvol geweest want de rij met eiken staat er goed bij.

Afsluitend aan het interview gaan we nog een op terras zitten met een prachtig overzicht over de baan en roken - heel toepasselijk - een Belga sigaretje. Constant komen er golfers voorbij vragen hoeveel punten hij had tijdens de laatste clubwedstrijd. Het is duidelijk: Vandevijvere hoort hier thuis.